

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TRABZON ORTAHİSAR BELEDİYESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	7
7.	EKLER.....	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

Tablo 4: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih ve 29724 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md.484) içermektedir.

Belediyenin 2017 gider bütçesi 188.000.000,00 TL öngörülmüş, yıl sonunda bütçe gerçekleşmesi ise 186.579.499,24 TL’dir.

Kurumun 2017 gelir bütçesi 188.000.000,00 TL tahmin edilmiş, yıl sonunda gerçekleşen gelir ise 183.205.562,84 TL’dir.

Tablo 1: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Hesap Adı	2015	2016	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2017	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Personel Giderleri	14.450.740,13	18.035.075,13	24,80	20.450.966,12	13,40
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	2.398.900,83	3.000.717,18	25,09	3.405.099,80	13,48
Mal ve Hizmet Alımı	69.438.598,22	76.463.939,06	10,12	90.593.380,81	18,48
Faiz Giderleri	504.822,70	1.244.347,11	146,49	1.183.194,81	-4,91
Cari Transferler	33.822.411,11	3.761.913,02	-88,88	41.064.897,63	991,60
Sermaye Giderleri	23.915.079,84	17.203.141,49	-28,07	28.932.126,66	68,18
Sermaye Transferleri	139.370,31	746.515,96	435,63	949.833,41	27,24
Yedek Ödenek					
Toplam	144.669.923,14	120.455.648,95	-16,74	186.579.499,24	54,89

Kurumun 2017 yılı gider bütçesi geçen 2016 yılına oranla yaklaşık % 54 artış göstererek 186.579.499,24 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe giderlerini ekonomik sınıflandırma açısından tek tek ele aldığımızda ise 2016 yılında bir önceki yıla göre önemli oranda düşen Cari

Transferler kalemi 2017 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık 10 kat artarken, Sermaye Giderleri de benzer biçimde 2017 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık % 70 oranında yükselmiştir. Diğer bütçe gider kalemlerinde ise 2017 yılında bir önceki yıla göre nispeten daha düşük oranlarda artış ve azalışlar olmuştur.

Tablo 2: 2015 – 2017 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Hesap Adı	2015	2016	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)	2017	Bir Önceki Yıla Göre Artış Oranı (%)
Vergi Gelirleri	27.312.318,37	34.607.602,86	26,71	36.159.690,37	4,484816577
Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.977.971,67	8.047.088,52	0,87	7.498.718,72	-6,81451184
Alınan Bağış ve Yardımlar	852.554,08	1.179.334,38	38,33	1.589.612,48	34,78895443
Diğer Gelirler	86.305.718,01	97.024.304,50	12,42	120.934.405,97	24,64341444
Sermaye Gelirleri	12.000.562,32	7.303.012,10	-39,14	17.154.894,93	134,9016364
Red ve İadeler(-)	34.538,92	122.184,53	253,76	131.759,63	7,83658946
Toplam	134.414.585,53	148.039.157,83	10,14	183.205.562,84	23,75479942

Kurumun 2017 yılı gelir bütçesi geçen yıla oranla % 24 artış göstererek 183.205.562,84 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe gelirlerini ekonomik sınıflandırma açısından tek tek ele aldığımızda ise 2016 yılında bir önceki yıla göre önemli oranda azalan Sermaye Gelirlerinin 2017 yılında bir önceki yıla göre taşınmaz satışlarındaki artıştan dolayı yaklaşık % 134 oranında arttığını görmekteyiz. Alınan Bağış ve Yardımlar 2017 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık % 35 oranında artarken Diğer Gelirler kaleminde 2017 yılında bir önceki yıla göre yaklaşık % 25 artış gerçekleşmiştir. Bunların dışındaki bütçe gelir kalemlerinde önemli oranda artış veya azalış olmamış, bir önceki yılın seviyelerine yakın gerçekleşmeler meydana gelmiştir.

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

Hesap Adı	2017 Bütçe Tahmini	2017 Gerçekleşen Gider	2017 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gidere Oranı (%)
Personel Giderleri	21.300.375,78	20.450.966,12	96,01	10,96
Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderleri	3.899.978,32	3.405.099,80	87,31	1,83
Mal ve Hizmet Alımı	74.917.145,90	90.593.383,81	120,92	48,55
Faiz Giderleri	1.305.000,00	1.183.194,81	90,67	0,63
Cari Transferler	34.086.000,00	41.064.897,63	120,47	22,01

Sermaye Giderleri	42.181.500,00	28.932.126,66	68,59	15,51
Sermaye Transferleri	805.000,00	949.833,41	117,99	0,51
Yedek Ödenek	9.505.000,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	188.000.000,00	186.579.499,24	99,24	100,00

Gider bütçesinin öngörülene göre gerçekleşme oranı yaklaşık % 99 olmuştur. Sermaye Giderleri kalemindeki gerçekleşme tutarındaki azalış ile Mal ve Hizmet Alımı kalemindeki artış tutarları hemen hemen birbirine denk olduğundan toplam gerçekleşen giderin tahmin edilen bütçe gideri karşısında etkilenmediği görülmüştür.

Tablo 4: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tahmini ve Gerçekleşme Durumu

Hesap Adı	2017 Bütçe Tahmini	2017 Gerçekleşen Gelir	2017 Gerçekleşme Oranı (%)	Toplam Gelire Oranı (%)
Vergi Gelirleri	45.575.000,00	36.045.879,11	79,09	19,67
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.195.000,00	7.495.635,72	144,28	4,09
Alınan Bağış ve Yardımlar	4.400.000,00	1.589.612,48	36,12	0,86
Diğer Gelirler	123.312.500,00	120.919.540,60	98,05	66,00
Sermaye Gelirleri	9.517.500,00	17.154.894,93	180,24	9,36
Toplam	188.000.000,00	183.205.562,84	97,44	100

Gelir bütçesinin tahmin edilen tutara oldukça yakın bir oranda gerçekleştiği (% 97) görülmektedir. Oranın yüksek olmasındaki en önemli etken, gelir bütçesi içinde önemli tutara sahip olan Diğer Gelirler kaleminin % 98 oranında gerçekleşmiş olmasıdır.

Kurum bilançosu incelendiğinde bankalarda 3.219.481,20 TL nakit para bulunmaktadır. Ayrıca vadesi geçtiği halde tahsil edilememiş 42.239.474,80 TL tutarında takipteki alacağı bulunmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,

- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Trabzon Ortahisar Belediyesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İller Bankasındaki Sermaye Pay Değerinin Muhasebeleştirilmemesi

Kurumun İller Bankasındaki sermaye pay değerine mali tablolarında yer verilmemiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "240 Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı" başlıklı 178'inci maddesinde "*Bu hesap, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kuruluşlara ikrazen verilen ve mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Belediyenin 2017 yılı sonu itibariyle İller Bankasındaki sermaye payı 4.260.258,57 TL olmasına rağmen bu tutara mali tablolarda yer verilmemiş ve 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 4.260.258,57 TL eksik olmasına neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyenin İller Bankasındaki sermaye pay değerinin muhasebeleştirilmemesi hatasına izleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. İller Bankasındaki sermaye pay değerine mali tablolarında yer verilmemesi nedeniyle 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 4.260.258,57 TL eksik olarak mali tablolarda yer almaktadır.

BULGU 2: Eğlence Vergisi Mükellefi Olan İşletmelerden Eğlence Vergisi Alınmaması

Belediye mücavir alan sınırları dahilinde faaliyet gösteren oyun salonlarından eğlence vergisi alınmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 17'nci maddesinde belediye gelirleri arasında eğlence vergisinin olduğu hüküm altına alınmış, 21'inci maddesinde ise bu verginin konusuna giren faaliyetler ile vergi oranları belirlenmiştir. Söz konusu 21'inci madde kapsamında sirkler, lunaparklar, çalgılı bahçeler ve benzerlerinden %20 oranında eğlence vergisi alınacağı; 20'nci maddesinde ise biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için, belediye meclislerince takdir edilecek miktarda eğlence vergisi ödeneceği hükme bağlanmıştır.

Belediye sınırları içerisinde faaliyette bulunan 4 adet oyun salonuna ilişkin eğlence vergisi tahakkuk ve tahsil işlemleri yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Eğlence Vergisi mükellefi olan işletmelerden Eğlence Vergisi alınmaması hatasına izleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. Eğlence Vergisi kapsamında olan yerlere ilişkin tahakkuk ve tahsilatların yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümlerine Uyulmaması

Asansör İşletme Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nde belirtilen hükümlere uyulmadığı görülmüştür.

24 Haziran 2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansör İşletme Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin Tanımlar başlıklı 4'üncü maddesinin (g) bendinde, "*ilgili idare: Belediyeleri veya belediye sınırları dışında kalan alanlardaki yapılar için il özel idarelerini*" şeklinde tanımlanmıştır. Aynı Yönetmeliğin 17'nci maddesinde; Bu Yönetmelik kapsamında bulunan asansörün periyodik kontrolünün Bakanlık tarafından yetkilendirilen ve ilgili idare ile protokol imzalayan A tipi muayene kuruluşu tarafından yapılacağı, 18'inci maddesinde; Binada sürekli olarak kullanılan asansörün periyodik kontrolünün yılda bir defa yaptırılacağı, Periyodik kontrolün yaptırılmasına dair yükümlülüğün ilgili idare ve bina sorumlusuna ait olacağı, 19'uncu maddesinde; ilgili idare ile A tipi muayene kuruluşu arasında imzalanacak protokolün en az iki yıl olması gerektiği belirtilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 20'nci maddesinde "*(1) Periyodik kontrol ücreti, Komisyon kararı doğrultusunda tespit edilerek Bakanlık tarafından tebliğ ile ilan edilen taban ve tavan fiyat aralığı esas alınarak ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir.*

(2) A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır. İlgili idare bu miktarın dışında A tipi muayene kuruluşundan ilave gelir talebinde bulunamaz.

... " denilmektedir.

Asansör İşletme Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği gereği Ortahisar Belediyesi

(6360 sayılı Kanun öncesi Trabzon Belediyesi) ile A tipi muayene kuruluşu (Makine Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi) arasında 2012-2013 yılları için protokol imzalanmış ve belediye sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımları hususunda A tipi muayene kuruluşu olan Makine Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi yetkili kılınmıştır. Söz konusu protokol gereği Makine Mühendisleri Odası tarafından yapılan periyodik kontrol başına 10,00 TL'nin Belediyeye gönderileceği belirlenmiştir. 2012-2013 yıllarında yapılan periyodik bakım sayısı 69'dur. 2014-2015 yılları için de aynı Oda ile protokol yapılmış ve Makine Mühendisleri Odası Trabzon Şubesi tarafından gerçekleştirilen periyodik kontrol başına belediyeye gönderilecek ücret 20,00 TL olarak belirlenmiştir. 2014-2015 yıllarında yapılan periyodik bakım sayısı ise 390'dır. 2012, 2013, 2014 ve 2015 yılları için Makine Mühendisleri Odası tarafından gerçekleştirilen yıllık periyodik bakımlardan protokol gereği Belediyeye gönderilmesi gereken tutarlar gönderilmemiştir. Bu tutarların takip ve tahsiline ilişkin Belediye tarafından herhangi bir işlem yapılmamıştır.

2016-2017 yıllarında yapılan periyodik bakım sayısı 2.984'tür. Bu yıllara ilişkin olarak taraflar arasında protokol yapılmış ve periyodik bakım ücreti durak sayısına göre belirlenmiştir. Ancak söz konusu protokole, periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmına ilişkin hüküm konulmamıştır.

Yönetmeliğin 20'nci maddesinde; Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmının ilgili idarenin karar organı tarafından belirleneceği ve taraflar arasında imzalanacak protokole yer alacağı belirtilmiştir. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 17'nci maddesinde karar organının Belediye Meclisi olduğu ifade edilmiştir. Buna göre, periyodik kontrol ücretinin ne kadarının ilgili idareye aktarılacağını idarenin karar organının belirlemesi gerekmektedir. Belediye meclisi tarafından periyodik bakım ücretinin ne kadarının belediyeye gönderileceği belirlenmeden belediye başkanı ile ilgili Odanın yetkilisi arasında protokol yapılmış ve belediyeye gönderilecek tutara ilişkin bir hüküm protokole konulmamıştır. Bu durumda yasal düzenleme ile belediyeye bırakılan bu gelirden belediye başkanı tek taraflı iradesi ile vazgeçmiş bulunmaktadır. Bu konuda yetkili olan belediye meclisinin bir karar alması ve periyodik kontrol ücretinin ne kadarının belediyeye gönderileceğini belirlemesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği Hükümlerine uyulmaması hatasına izleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. 2012, 2013, 2014 ve 2015 yılları için protokole yer alan periyodik bakım

ücretlerinden Belediyeye gönderilecek payların tahsil edilmesi ve sonraki yıllar için periyodik bakım ücretlerinden alınacak payın Meclis Kararı ile belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Bazı İşyerlerine İlan ve Reklam Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

Ortahisar Belediyesinin sorumluluk alanında yer alan bazı bulvar ve caddelerdeki işyerleri için ilan ve reklam vergisi tahakkuk ettirilmemiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesinde; belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklamın ilan ve reklam vergisine tabi olduğu, 13'üncü maddesinde; ilan ve reklam vergisinin mükellefinin yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dahil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtildikten sonra 14'üncü maddesinde de hangi ilan ve reklamlardan bu verginin alınmayacağı açıklanmıştır.

Ortahisar belediyesinin sınırlarında aktif faaliyette bulunan 13.597 işyerinden ilan ve reklam vergisi açısından Ortahisar Belediyesinin sorumluluk alanında bulunan 5.263 adet işyeri ayrılıp, örnek 2 mahalle seçilerek ilan reklam vergisi mükellefiyetleri incelenmiştir. 206 işyeri üzerinde yapılan inceleme neticesinde; 11 işyerinin ilan reklam vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Bazı iş yerlerine İlan ve Reklam Vergisi tahakkuk ettirilmemesi hatasına izleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. İlan ve Reklam Vergisi kapsamında olan yerlere ilişkin tahakkuk ve tahsilatların mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Encümen Kararı ile Verilen İdari Para Cezalarının Daha Sonra Farklı Bir Encümen Kararıyla Kaldırılması

Encümen kararıyla verilen idari para cezalarının daha sonra farklı bir encümen kararı ile iptal edildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 34'üncü maddesinin (e) bendinde kanunlarda öngörülen cezaları vermek encümenin görevleri arasında sayılmıştır. Ancak bu maddede veya Kanun'un diğer maddelerinde ya da farklı kanunlarda belediye encümenine kanunlarda öngörülen cezaları verdikten sonra yine farklı bir encümen kararı ile bu cezaları kaldırmak yetkisi verilmemiştir.

Verilen bir idari para cezasının kaldırılması bir nevi af mahiyetindedir. Böyle bir af kararı almak da encümenin yetkisinde olan bir husus değildir. İdari bir kararın geri alınması

işlemi, idareye hukuka aykırılıkları düzeltme olanağı veren bir yoldur. Bu nedenledir ki idare, açıkça hukuka aykırı olarak almış olduğu bir kararı geri alabilir. Hatta yokluk, açık hata, hile gibi hallerde herhangi bir süre sınırı olmaksızın hukuka aykırı olan idari işlemin geri alınabileceği kabul edilmektedir. Ancak hukuka uygun olan idari işlemler ise kural olarak geri alınmazlar.

Encümen tarafından verilen idari para cezalarının yasal dayanağı olan 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun "Genel kanun niteliği" başlıklı 3'üncü maddesinde "(1) Bu Kanunun; a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde, b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır." hükmü,

"Kararların tebliği" başlıklı 26'ncı maddesinde "(1) İdarî yaptırım kararı, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilir. Tebligat metninde bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir..." hükmü,

"Başvuru yolu" başlıklı 27'nci maddesinde "(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir..." hükmü yer almaktadır.

Buna göre hukuka uygun olarak alınmış olan encümen kararının haksız olduğu düşünülüyorsa ilgililer tarafından kanun yoluna başvurulabilir. Encümen tarafından hukuka aykırı olmayan usulüne uygun olarak verilen bir idari para cezasına muhatap tarafından itiraz edildiğinde encümen tarafından ikinci bir karar alınarak idari para cezası iptal edilemez. Ancak uygulamada bu yönde kararlar alınarak daha önce verilmiş olan idari para cezaları kaldırılmaktadır.

Encümen tarafından usulüne uygun olarak alınan idari para cezası kararları ancak yargı yolu ile iptal edilebileceğinden daha sonra farklı bir encümen kararı alınarak söz konusu idari para cezalarının iptal edilmesi mümkün değildir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye encümen kararı ile verilen para cezasının daha sonra farklı bir encümen kararı alınarak kaldırılması hatasına İzleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. Hukuka uygun olarak alınan encümen kararlarının daha sonra farklı bir encümen

kararı alınarak kaldırılmaması, bu kararlara karşı kanunda belirtilen hukuki yolların izlenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Belediye Sınırları İçinde Yer Alan Bazı İşyerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren işyerlerinin bir kısmına ait çevre temizlik vergisi tahakkuk ve tahsilatlarının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun Mükerrer 44'üncü maddesinde; *"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir. Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar."* denilmektedir.

Trabzon Büyükşehir Belediyesi tarafından üçüncü şahıslara işyeri olarak kiralanan ve Ortahisar Belediyesinin sorumluluk alanında bulunan 163 işyeri için Çevre Temizlik Vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemleri yapılmamıştır.

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan iş yerleri çevre temizlik vergisine tabidir. Bu eksik uygulama belediyenin gelir kaybına ve gelir hesapları tutarının mali tablolarda olması gerekenden daha düşük gösterilmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye sınırları içinde yer alan bazı iş yerlerinde Çevre Temizlik Vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmaması hatasına izleyen yıl dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. Çevre Temizlik Vergisi kapsamında olan yerlere ilişkin tahakkuk ve tahsilatların mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde yapılması gerekmektedir.

BULGU 7: Bütçenin Eki Olan Mevcut Taşıtları Gösterir Cetvelin Gerçeği Yansıtması ve Satın Alınacak Taşıtları Gösterir Cetvele Uyulmaması

Bütçe kararnamesi ve bütçeyi oluşturan cetvellerden 237 sayılı Taşıtlar Kanununa Göre Satın Alınacak Taşıtları Gösterir (T-1) Cetvele uyulması ve Mevcut Taşıtları Gösterir (T-2) Cetvelin gerçeği yansıtması gerekmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Bütçe ilkeleri başlıklı 13'üncü maddesinin (i) bendinde: "*Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamaz.*" denilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Bütçe başlıklı 5'inci maddesinde "*İl özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.*" denilmektedir ve Bütçe kararname ve bütçeyi oluşturan cetveller başlıklı 30'uncu maddesinin (k) bendinde 237 sayılı Taşıt Kanununa Göre Satın Alınacak Taşıtları Gösterir (T-1) Cetvelin ve (l) bendinde Mevcut Taşıtları Gösterir (T-2) Cetvelin düzenleneceği belirtilmiştir.

Bütçelerin yetkili organlar tarafından onaylanmadıkça uygulanmayacağı ve gelirlerin toplanması ve harcamaların yapılmasına yetki veren bir meclis kararı olduğu mevzuatta belirtilmiştir.

İdarenin 2017 Mali Yılı Bütçesi (T-1) cetvelinde 237 sayılı Taşıt Kanuna tabi olarak alınacak araçların çeşitleri, sayıları ve araç alınması planlanan birimler belirtilmiş olup 2017 yılında (T-1) cetveline uyulmamıştır. Ayrıca mevcut taşıtları gösterir (T-2) cetvelinde Belediyenin bünyesinde 115 adet taşıtın bulunduğu beyan edilmiştir. 2017 yılında araç satın alınmamış hibe yolu ile 1 adet araç elde edilmiştir. Ancak 31.12.2017 tarihi itibarıyla Belediyeye ait 161 adet taşıtın bulunduğu görülmüştür. Söz konusu 45 adet taşıt (T-2) cetvelinde gösterilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Bütçenin eki olan mevcut taşıtları gösterir cetvelin gerçeği yansıtmaması ve satın alınacak taşıtları gösterir cetvele uyulmaması hatasına izleyen yılda dikkat edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu hataya izleyen yılda dikkat edileceği belirtilmiştir. Bütçenin eki olan taşıtlara ilişkin cetvellerin yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine uygun hazırlanması gerekmektedir.

BULGU 8: Kamulaştırma İşlemlerinde Emlak Vergi Değeri ile Kamulaştırma Bedeli Arasındaki Fark Üzerinden Emlak Vergisi Tarh ve Tahakkukunun Yapılmaması

Ortahisar Belediyesi sınırları içerisinde yapılan kamulaştırma işlemlerinde kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırma bedelinin emlak vergi değerinden büyük olması durumunda aradaki fark üzerinden Belediye tarafından cezalı emlak vergisi tarh ve tahakkuk

işlemleri yapılmamıştır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Vergilendirme başlıklı 39'uncu maddesinde "*Kamulaştırılan taşınmazın kamulaştırıldığı yıla ait emlak vergisi tarhına esas olan vergideğeri, kesinleşen kamulaştırma bedelinden az olduğu takdirde, kamulaştırma bedeli ile vergi değeri arasındaki fark üzerinden, cezalı emlak vergisi tarh olunur.*

Emlak vergisi beyannamesinin ek süreye rağmen verilmemiş olması halinde, kesinleşen kamulaştırma bedeli, kamulaştırmanın yapıldığı yıla ait vergi değeri yerine geçer ve bu değer üzerinden cezalı emlak vergisi tarhiyatı yapılır." hükmü yer almaktadır.

30.03.2014-13.12.2017 yılları arasında Ortahisar sınırları içerisinde yapılan 9.419 adet kamulaştırma işleminde, kamulaştırma bedeli emlak vergi değerinden yüksektir. Yukarıdaki mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere kesinleşen kamulaştırma bedeli emlak vergisi değerinden yüksek olan yerler için cezalı emlak vergisi tarh edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Kamulaştırma işlemlerinde emlak vergi değeri ile kamulaştırma bedeli arasındaki fark üzerinden Emlak Vergisi tarh ve tahakkukunun yapılarak tahsilatına başlanılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından söz konusu emlak vergisine ilişkin tarh ve tahakkukların yapılarak tahsilatlara başlandığı belirtilmiştir. Kamulaştırma işlemlerinde, kamulaştırma bedeli ile taşınmaza ait emlak vergi değeri göz önüne alınarak gerekli vergilendirme işlemi zamanında yapılmalı ve önceki yıllara ait tahakkukların tahsilat işlemleri tamamlanmalıdır.

7. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

ORTAHİSAR BELEDİYESİ 2017 BİLANÇOSU		
Hesap No	Hesap Adı	TUTAR (TL)
I	DÖNEN VARLIKLAR	51.648.310,59
A	Hazir Degerler	3.918.233,09
102	Banka Hesabi	3.219.481,20
109	Banka Kredi Kartlarından Al	698.751,89
C	Faaliyet Alacaklari	42.239.474,80
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	0,00
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar	42.202.687,78
126	Verilen Depozito ve Teminat	36.787,02
E	Diger Alacaklari	0,00
140	Kisilerden Alacaklar Hesabi	0,00
F	Stoklar	2.678.040,51
150	Ilk Madde ve Malzeme Hesabi	2.678.040,51
G	Ön Ödemeler	433.147,51
162	Bütçe Disi Avans ve Krediler	433.147,51
J	Diger Dönen Varliklar	2.379.414,68
190	Devreden Katma Deger Vergis	2.379.414,68
191	Indirilecek Katma Deger Ver	0,00
II	Duran Varliklar	76.873.520,76
C	Faaliyet Alacaklari	684.994,84
220	Gelirlerden Alacaklar Hesab	684.994,84
E	Mali Duran Varliklar	2.200.000,00
241	Mal ve Hizmet Üreten Kurulu	2.200.000,00
F	Maddi Duran Varliklar	76.337.396,22
250	Arazi ve Arsalar Hesabi	7.228.668,91
251	Yeralti ve Yerüstü Düzenler	25.694.086,63
252	Binalar Hesabi	10.252.530,83
253	Tesis, Makine ve Cihazlar H	10.112.843,19
254	Tasitlar Hesabi	5.685.236,52
255	Demirbaslar Hesabi	3.815.996,64
257	Birikmis Amortismanlar Hesa	-12.535.800,37
258	Yapılmakta Olan Yatirimlar	26.083.833,87
G	Maddi Olmayan Duran Varlikl	-2.350.366,28
260	Haklar Hesabi	2.704.137,42
268	Birikmis Amortismanlar Hesa	-5.054.503,70
J	Diger Duran Varliklar	1.495,98
294	Elden Çikarilacak Stoklar v	206.630,73
299	Birikmis Amortismanlar Hesa	-205.134,75
	AKTİF TOPLAMI	128.521.831,35
IX	Nazim Hesaplar	48.940.325,10
A	Ödenek Hesapları	3.396.640,91
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekle	3.396.640,91

B	Nakit Disi Teminat ve Kisil	11.462.602,15
910	Teminat Mektuplari Hesabi	11.462.602,15
C	Taahhüt Hesapları	34.081.082,04
920	Gider Taahhütleri Hesabi	34.081.082,04
AKTİF GENEL TOPLAM		177.462.156,45
III	Kisa Vadeli Yabancı Kaynakl	32.444.641,35
C	Faaliyet Borçları	20.124.833,38
320	Bütçe Emanetleri Hesabi	20.124.833,38
D	Emanet Yabancı Kaynaklar	8.218.467,33
330	Alinan Depozito ve Teminatlı	2.895.123,75
333	Emanetler Hesabi	5.323.343,58
G	Ödenecek Diğer Yükümlülük	4.355.300,91
360	Ödenecek Vergi ve Fonlar He	765.757,05
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Ke	159.962,72
362	Fonlar veya Diğer Kamu Idar	3.164.281,71
363	Kamu Idareleri Paylari Hesa	265.299,43
368	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Ve	0,00
H	Borç ve Gider Karsilikleri	-437.169,39
372	Kidem Tazminatı Karsiligi H	-437.169,39
I	Gelecek Aylara Ait Gelirler	183.209,12
381	Gider Tahakkuklari Hesabi	183.209,12
J	Diğer Kısa Vadeli Yabancı K	0,00
391	Hesaplanan Katma Deger Verg	0,00
IV	Uzun Vadeli Yabancı Kaynakl	19.496.339,15
A	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	16.090.716,64
400	Banka Kredileri Hesabi	16.090.716,64
H	Borç ve Gider Karsilikleri	1.510.793,17
472	Kidem Tazminatı Karsiligi H	1.510.793,17
I	Gelecek Yillara Ait Gelirle	1.894.829,34
481	Gider Tahakkuklari Hesabi	1.894.829,34
V	Öz Kaynaklar	76.580.850,85
A	Net Deger	42.996.545,93
500	Net Deger/Sermaye Hesabi	42.996.545,93
C	Yeniden Degerleme Farkları	0,00
522	Yeniden Degerleme Farklari	0,00
H	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliy	31.620.000,90
570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliy	31.620.000,90
I	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faali	-6.558.635,58
580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faali	-6.558.635,58
J	Dönem Faaliyet Sonuçları	8.522.939,60
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonuc	8.522.939,60
PASİF TOPLAMI		128.521.831,35
IX	Nazım Hesaplar	48.940.325,10
A	Ödenek Hesapları	3.396.640,91
901	Bütçe Ödenekleri Hesabi	3.396.640,91
B	Nakit Disi Teminat ve Kisil	11.462.602,15
911	Teminat Mektuplari Emanetle	11.462.602,15
C	Taahhüt Hesapları	34.081.082,04
921	Gider Taahhütleri Karsiligi	34.081.082,04
PASİF GENEL TOPLAM		177.462.156,45

ORTAHİSAR BELEDİYESİ 2017 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU							
	Ekonomik		Cari Yıl(2017)		Ekonomik		Cari Yıl(2017)
Hesap Kodu	Yrd Hesap Kodu	Bütçe Giderinin Türü	TL	Hesap Kodu	Yrd Hesap Kodu	Bütçe Gelirinin Türü	TL
630	1	Personel Giderleri	20.013.796,73	600	1	Vergi Gelirleri	43.722.664,63
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	3.405.099,80	600	3	Tesebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	19.481.239,39
630	3	Mal ve Hizmet Alımları	73.652.097,60	600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	1.752.319,35
630	4	Faiz Giderleri	3.412.756,34	600	5	Diğer Gelirler	121.393.036,02
630	5	Carı Transferler	45.452.357,29				
630	7	Sermaye Transferleri	949.833,41				
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynakların Giderleri	3.047.05,45				
630	13	Amortisman Giderleri	6.877.852,15				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	17.869.304,90				
630	20	Sılınan Alacaklardan	732,32				
630	99	Diğer Giderler	3.145.433,80				
		Faaliyet Giderleri Toplamı	177.826.319,79			Faaliyet Gelirleri Toplamı	186.349.259,39
						Faaliyet Sonuçları (+/-)	8.522.939,60